

KARKKILAN KAUPUNKI

VASTAUS
TARKASTUSLAUTAKUNNAN
ARVIOINTIKERTOMUKSEEN
VUODELTA 2017

Vastaus tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2017

Kaupunginhallitus, yleiset lähtökohdat, toimintaympäristö ja talous

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan palvelujen tuotantoympäristössä ei ole tapahtunut merkittävää muutosta. Edellä oleva taulukko osoittaa, että väestörakenteen muutos on selvä ja tämä on tiedostettava strategiassa ja tavoitteiden asettamisessa.

Asukasluvun kasvuun liittyvää tavoitetta ei saavutettu ja väestön määrä aleni 11 henkilöä (2016: -51).

Vastaus:

Karkkilan asukasmäärä on laskusuuntainen. Tuleville vuosille suunniteltava Karkkilan kasvuohtelma painottaa tavoitteellista kasvun aikaansaamista. Ohjelma suunnitellaan kevään 2019 aikana ja sen toimenpiteitä toteutetaan syksystä 2019 eteenpäin.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tilikauden tulos on talousarviossa asetettua tavoitetta parempi ja vahvistaa taseessa olevaa omaa pääomaa.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan talouteen liittyy kuitenkin erittäin merkittäviä riskejä.

Näkemyksemme mukaan huolestuttavia kokonaisuuksia ovat ainakin seuraavat.

- Tuloverotulojen kehityssuunta. Kertymä on edellistä vuotta ja tavoitetta alhaisempi erityisesti kun odotuksena oli talouden nousun myötä että myös verotulot kasvaisivat. valtionosuuksien suhteellinen merkitys rahoituksessa ja sidonnaisuus valtion kautta tulevaan verorahoitukseen on suuri ja nämäkin laskivat vuonna 2017.*
- Toimintatuloissa ei ole tapahtunut myönteistä kehitystä,*
- Väestön rakenteen muutos ja huoltosuhteen kasvu eli työssäkäyvien suhteellisen osuuden aleneminen. Miten tämä vaikuttaa palvelujen kysyntään, vaikka sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyisivät maakunnalle,*
- Lainakannan kasvu. Korkotason nousu vaarantaisi palvelutuotannon. Korkokulut ovat tällä hetkellä 631 tuhatta euroa.*
- Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että lainasalkun rakennetta seurataan ja raportoidaan säännöllisesti.*

Kaupungin tuloverotulojen aleneminen oli 10 000 euroa, eli pysyivät lähes ennallaan, huolimatta siitä että työttömyysaste laski 1,4 %. Tämä johtui siitä että työvoiman määrä väheni 73 henkilöllä. Toimintakate heikkeni 1,1 %, joten kaupungin saamalla verotuloilla katettava määrä kasvoi. Talouden ongelmallisuus on siinä, että verotuloilla katettava määrä kasvaa ja samaan aikaan verotulojen määrä ei noussut 2017.

Tarkastuslautakunta näkee kuitenkin hyvänä asiana, että uusia yrityksiä perustettiin Karkkilassa 40 ja 24 lopettaessa toimintansa. Nettokasvu oli näin ollen 16 yritystä.

Vastaus:

Karkkilan talouden tasapainon saavuttaminen vaatii suunnitelmallista talous- ja rahoitustilanteen kehittämistä ja seuranta. Keskeisten taloutta kuvaavien tunnuslukujen jatkuva seuranta, kasvun ja

tulovirtojen vahvistaminen sekä fokusoidut kasvua edistävät toimenpiteet ovat ratkaisevan tärkeitä tulevina vuosina. Kassatilanteen seuranta on olennaista päivittäisen taloudenpidon kehittämisessä.

Lainanhoitosuunnitelmaa on päivitetty ja lainoja jälleenrahoitettu syksyllä 2018.

Elinkeinopolitiikassa painopisteet ovat jatkossakin uusien yritysten ja investointien houkuttelussa sekä nykyisten yritysten uudistumisen ja kasvun tukemisessa.

Tavoite lainakannan pysähtymisestä ei toteutunut. Tarkastuslautakunta toteaa, että lainakannan tasoon ja nousuun liittyy merkittävä riski, joka on otettava huomioon talouden suunnittelussa. Näkemyksemme mukaan lainakannan nousuun ei enää ole mahdollisuutta.

Vastaus:

Karkkilan keskeisimmät peruspalveluita koskevat investoinnit ovat valmistuneet. Tulevaisuudessa on tärkeitä investoita harkiten. Lainamäärää ei tulisi kasvattaa. Pitkän aikajänteen lainanhoitosuunnitelma on päivitetty syksyllä 2018.

Kaupunginhallituksen vastuulla olevat toiminnalliset tavoitteet on pääosin saavutettu. Toiminta on tapahtunut talousarvion mukaisilla määrärahoilla.

Tarkastuslautakunta kiinnittää kuitenkin huomiota seuraaviin näkökohtiin:

- *Tavoitteena oli kaupungin lainamäärän kääntäminen laskuun vuonna 2017, ei ole toteutunut. Lainamäärä on edelleen noussut ja tähän liittyy todellisia riskejä. asukasmäärä on edelleen jatkanut laskua ja aleneminen oli vuonna 2017 11 henkilöä.*
- *Väestörakenne on muuttunut ja kaupungissa on aiheellista arvioida, miten tämä vaikuttaa muiden kuin sosiaali- ja terveyspalvelujen kysyntään.*
- *Tavoitteena ollut kustannustasovertailu suunnitellun maisematyökalun kanssa ei toteutunut.*
- *Kaupungin tulee lisätä markkinointiponnisteluja vetovoimaisuuden kasvattamiseksi ja osoitettava tähän tarvittavat resurssit.*

Vastaus:

Strategisia tavoitteita edistäviä toimenpiteitä jatketaan tulevina vuosina. Hankintoja tarkastellaan kriittisesti suhteessa talousarvioon ja vaikuttavuuteen (saatavaan hyötyyn). Keskeisenä tavoitteena on edistää kaupungin positiivista imagoa, kasvua sekä elinkeino-ohjelman kärkitoimialojen ja nousevien toimialojen (ml. matkailu) kehittymistä.

Tarkastuslautakunta toteaa kuitenkin raporttien perusteella kannanottonaan, että toimialoilla on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota henkilöstöjohtamiseen. Tarkastuslautakunnan mielestä arviointikertomuksen laadinnan aikana havaittavissa ollut johtotehtävissä olevien viranhaltijoiden suuri vaihtuvuus edelleen jatkuessaan muodostaa huomattavan riskin johtamiselle, päätöksenteolle, palvelujen kehittämiselle ja koko henkilöstön työtyytyväisyydelle. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että vaihtuvuuden syyt analysoidaan.

Vastaus:

Henkilöstön hyvinvointiin ja työssä viihtymiseen tullaan tulevina vuosina kiinnittämään erityistä huomiota. Kaupungin johtamisjärjestelmää sekä johtamis- ja yhteistyökulttuuria ja avointa vuorovaikutusta edistetään jatkossa suunnitelmallisesti.

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Tavoitteena ollut lukioden yhteistyön lisääminen ei toteutunut suunnitellusti.

Vastaus:

Lukioyhteistyövelvoite koski aiempaa ja sittemmin kumottua lakiesitystä lukiotoiminnan uudelleen järjestämisestä. Lukiotoiminnan jatkamisen edellytyksenä oli yhteistyöverkostojen luominen. Seudun lukioden rehtorit ovat kokoontuneet säännöllisesti, mutta konkreettiseen yhteistyöhön ei ole ilmennyt tarvetta.

Tavoitteena ollut rakenteiltaan terveiden peruskorjattujen koulujen nostaminen vahvasti esille markkinoinnissa ei ole toteutunut suunnitellusti.

Vastaus:

Rakenteiltaan terveiden peruskorjattujen koulujen markkinointia on pidetty esillä yhteisissä tapaamisissa ja vierailukutsuja on esitetty, mutta systemaattiseen markkinointiin ei ole ollut resurssia.

Resurssien kohdentamisen priorisoinnissa ennaltaehkäisevään toimintaan ja oikea-aikaisen tuen tarjontaan on onnistuttu melko hyvin ja tämän tavoitteen mittarina ollut korjaavan toiminnan menojen väheneminen on ollut toimiva, mutta menokehityksen kuvaaminen ei ole toteutunut.

Vastaus:

Resurssien kohdentaminen ennalta ehkäisevään toimintaa on onnistunut, mutta menokehityksen kuvaamisen vaikeus johtuu oman seurantatyökalun puutteesta. Korjaava toiminta on Karviaisen tuottamaa, emmekä saa heiltä automaattisesti raportteja toiminnasta vaan erikseen ja kohdennetusti pyydettyinä.

Vapaa-aikalautakunta

- *Tarkastuslautakunnan arvion mukaan lautakunta on toiminut toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti.*
- *Tavoitteena ollut: ”edistää tilojen monipuolista ja tehokasta käyttöä vapaa-ajan toiminnoissa.*
- *Perustetaan työryhmä, jossa on mukana sekä päättäjiä, että tilojen palveluntuottajat sekä tiloja hallinnoivat tahot”. Tavoite ei ole toteutunut. Jatkossa talousarviovuoden tavoitteina ja mittareita tulisi tarkentaa jotta vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta voitaisiin seurata.*
- *Tavoitteena ollut: ”Vapaa-aikatoimen edustus vahvasti mukana uuden strategian*

laatimisessa ja erilaisissa strategiatyöryhmissä”. Talousarviovuoden tavoite ei suoraan tue tai vastaa strategista päämäärää. Vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta ei voida arvioida.

Vastaus:

Vapaa-aikalautakunta on toiminut toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti.

Lautakunnan toimesta on vuoden 2017 lopulla perustettu tilatyöryhmä, jossa on ollut mukana sekä päättäjiä, että tilojen palveluntuottajat sekä tiloja hallinnoivat tahot.

Jatkossa talousarviovuoden tavoitteita ja mittareita tarkennetaan, jotta vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta voitaisiin seurata.

Tekninen lautakunta

- *Tekninen lautakunta on toiminut sille osoitetuilla määrärahoilla*
- *Tavoitteissa ei ole mainittu teiden ja katujen kunnossapitoa, mikä on kuntalaisten mielestä tärkeä kehittämistä vaativa toiminto ja vetovoiman kannalta tärkeä.*

Vastaus:

Henkilöstön vahvan sitoutumisen, tarkan talousseurannan ja tiukan kulukurin myötävaikutuksella käyttötalous toteutui merkittävästi talousarviota parempana.

Tavoiteasetelmiin tuodaan jatkossa myös teiden ja katujen kunnossapidon asioita näkyviin, kun vuoden 2019 aikana laaditaan sekä ulkoalueiden mitoitus että kalustoresurssiselvitys.

Vesihuoltolaitos

- *Vesilaitos laskutti asiakkaita käyttöveden osalta vuonna 2017 yhteensä 367.399m³ ja verkostoon pumpatun käyttöveden määrä oli 577.871m³. Pumpatun käyttöveden ja laskutetun käyttöveden suhteesta voidaan tulkita, että vuosien 2005 – 2017 välisenä aikana käyttövesiverkostossa on ollut vuotoa noin 35 %.*
- *Tarkastuslautakunta kysyy mitä toimenpiteitä kaupunki aikoo tehdä asian korjaamiseksi?*
- *Onko laskettu mitä hukkavesi maksaa ja kannattasiko se raha investoida putkistoon hukkaveden pienentämiseksi?*

Vastaus:

Vuotovesien määrä on pysynyt valitettavan korkealla tasolla jo usean vuoden ajan. Vuotovesien määrää pyritään vähentämään systemaattisella saneeraamisella sekä vuonna 2018 käyttöön otettavalla vuotojen tutkintalaitteella. Lisäksi on tehty selvitystyötä verkoston ongelmakohtien paikantamiseksi. Piilovuotojen suurin syy ovat vanhat teräsputket, joihin on syntynyt pistekorroosiota ja piilovuotoja.

Hukkaveden taloudellinen merkitys on vähäinen, sillä pohjavesi sinällään on ilmaista. Kustannuksia syntyy ylimääräisen sähkön sekä pumppujen lyhenevien huolto-/vaihtovälien muodossa. Pumpatuista vuotovesistä syntyvien kustannuksien osuus vesilaitoksen toimintakuluista on 0,35-0,5 prosenttia. Hukkaveden pumppaamisesta syntyvät kustannukset ovat vuositasolla 4000 - 6000

euroa. Toimintavarmuuden lisäämiseksi verkoston kunnossapitoon on kuitenkin investoitava huomattavasti suurempi summa.

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan investoinnit ovat toteutuneet muutettua talousarviota pienempinä 455 350 euroa.

Vastaus:

Investointien toteumaprosentti oli 93 %. Hankkeiden edullisempi toteutus ja hankkeiden sekä laskutuksen siirtyminen (osin) seuraavalle talousarviovuodelle tuo aina haasteen investointien budjetoinnille aivan tarkasti.
